

NAS GLAS

*In licejska revija
Real gimnazij*

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno rankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

A. L.:

Po 18. marcu.

Izid skupščinskih volitev je marsikoga presenetil. V prečanskih krajih so zmagale avtonomistične stranke, na bivšem srbem ozemlju pa stranka, ki ima na svojem prapornu geslo o Veliki Srbiji. Povsod torej stranke z izrazitimi državnopravnimi programi. Povsod je šlo v prvi vrsti za ustavna vprašanja, šele v drugi vrsti so bila gospodarska in kulturna vprašanja.

Kaj pomenja ta izid volitev za državne nameščence? Izboljšanje njihovega stanja, ali stagnacija, ali morda celo poslabšanje? Nemogoče je odgovoriti na ta vprašanja, dokler ne bo imela nova narodna skupščina vsaj nekaj sej in dokler ne bo izvršena nova grupacija strank. Mnogo se piše zadnje dneve o tem, da se koalirajo radikali, Radičevci in Slovenska ljudska stranka. Slovenska ljudska stranka je v volilnem boju nešteto krat zagotavljala, da bo stremela po tem, da se uzakoni službena pragmatika drž. nameščencev in da se mora izboljšati gmotni položaj javnih uslužbenecv. Upajmo, da bo svojo obljubo tudi izpolnila in našla pota, da uravnovesi drž. proračun tako, da ne bodo nova bremena, ki bodo potrebna za ureditev našega gmotnega položaja, prinesla nam neprijazne-

ga razpoloženja med širokimi masami. Seveda, težje je izvrševati lepe programe, kakor pa o njih govoriti.

Jugoslovenska demokratska stranka je dobila v Sloveniji le en mandat; profesor Reisner, ki bo zastopal Ljubljano v narodni skupščini, bo gotovo — sodeč po njegovem dosedanjem delovanju v parlamentu — izmed prvih, ki bo dvignil svoj glas za naš dobrobit.

Mnogi tudi prorokujejo, da narodna skupščina v svoji sedanjih sestavi, sploh ne bo delazmožna in da bodo prav kmalu zopet nove volitve. Ako bi se zgodilo to, tedaj bi bili javni nameščenci prizadeti najhujše: službena pragmatika bi bila odložena, naši prejemki bi ostali neizpremenjeni, draginja bi pa veselo naraščala.

Bolj kakor kdaj preje nam je potrebna močna, složna, disciplinirana organizacija. Toda te nimamo niti za Slovenijo, niti za vso državo. Osrednja zveza se ruši, Savez je brez inicijative in brez smeri. Eden izmed naših tovarišev je povedal v »Našem Glasu« že svoje mnenje o naši organizaciji in pokazal tudi pot za prerojenje. Zdrave, realne so njegove misli in vredne vsega upoštevanja. Toda odziva ne najdejo. V naših vrstah vlada topa brezbriznost, samo od časa do časa vzplamti več aktivnosti, kadar je gorje že

neznosno. Ali to je premalo. Vedno bi morali biti delovni, ne samo takrat, ko že skoraj umiramo. Sredi aprila se sestane nova narodna skupščina; ali ne bi kazalo, da pripravimo že za prvo sejo mogočno gibanje po vsej državi?

Akcijski odbor bo gotovo do tega roka pripravil vse, kar je potrebno, da ne bodo ostale besede brez dejanj. Od njega pričakujemo, da bo temeljito obrazložil novim poslancem, da država kot delodajalec nima le pravice nalagati dolžnosti, temveč da zavezujejo dolžnosti tudi še k čemu drugemu.

Lahko bi se drugače uresničil rek — kakor ti meni, tako jaz tebi. Ako država tako nizko ceni naše delo, da nam ne zagotovi niti golega obstoja, čemu bi se potem njeni uslužbenci trudili, da bi poverjene jim posle izvrševali točno in vestno. Nevarna je pot, na katero se podaja država; ako v doglednem času ne bi rešila ugodno našega vprašanja, bo imela v svojem organizmu toliko smrtonosnih bacilov, da jo bodo požrli. Izvoljeni svetovalci države, narodni poslanci, naj se zavedajo z vso resnostjo odgovornosti, ki so jo prevzeli od ljudstva. Ustvarijo naj nov zakon za zaščito države, zakon, ki bo zaščitil najprej gospodarske temelje naše bogate države in ki bo na tako zasigura-

Peter Kropotkin:

Pred viharjem.*

Nepotrebno je, da bi obširno razpravljali o položaju kmetov na deželi in v revnih slojih po mestih neposredno pred letom 1789. Vsi zgodovinarji velike revolucije so posvetili temu poglavju obširne opise. Ljudstvo je stokalo pod davčnimi bremenmi, ki jih je nalagala država, pod visokimi obrestmi, ki jih je moralo plačevati gospodi, pod desetimi, katere mu je nalagala duhovščina in pod tlako, katero so zahtevali vsi trije od njega. Prebivalci celih vasi so bili prisiljeni k beračenju in so se potikali v skupinah po pet tisoč, deset tisoč in dvajset tisoč v vsaki pokrajini po cestah — možje, žene in otroci; enajst tisoč beračev je bilo ofi-

*Uredništvo je prejelo od nekega svojega sotrudnika delni prevod 4. poglavja Kropotkinovega dela o francoski revoluciji. Prevajalec meni, da so razmere, ki jih opisuje veliki ruski anarhist v 4. poglavju svoje knjige, v marsičem enake današnjim a ne samo v naši državi, temveč da po vsej Evropi samo da je nekatere stanove zamejati s povojnimi bogataši in kmete z javnimi nameščenci. Zdi se, da ima prevajalec skorajda prav.

cijelno dognanih za l. 1777. Po vaseh je bil glad kroničen; od časa do časa se je vračal in decimiral cele pokrajine. Kmetje so bežali v masah iz svojih vasi z upanjem, ki pa se ni nikdar uresničilo, da bodo kje drugje lažje živeli. Ob istem času je naraščalo po mestih število ubogih od leta do leta. V mestih je trajno primanjkovalo kruha, mestne uprave niso bile v stanju, da bi napolnjevale trge, zato so postali upori vsled glada trajen prikaz. Posledica teh uporov je bila, da so se medsebojno pobijali ljudje in v vsej državi so postali ti upori konstanten pojav.

Na drugi strani je pa živela ona rafinirana aristokracija osemnajstega stoletja, ki je razmetavala v brezglavem, nesmiselnem luksusu neizmerna bogastva — stotisoče in milijone frankov letnih dohodkov. Življenje, kakršno so živeli ti ljudje, lahko dandanes navduši kakega Taina, ker ga pozna le iz daljave, v stoletni razdalji in le iz knjig; resnica pa je, da se je skrivala za zunanjimi oblikami, ki jih je določil plesni učitelj in za razgrajajočo zapravljenostjo, najsirovejša poltenost in popolno pomanjkanje kakršnihkoli interesov in idej, niti preprostega

človeškega čustvovanja niso bili zmožni ti ljudje. Zato se je pojavljalo pri teh bogatih vsak trenutek dolgočasje; da preženejo to dolgočasje so si izmišljali najbolj bedasta in otročja sredstva, ki pa seveda niso zalegla. Sicer se je pa natančno videlo, koliko da je vredna ta aristokracija takrat, ko je izbruhnila revolucija. Kaj malo jej je bilo na tem, da bi ščitila »svojega« kralja in »svojo« kraljico. Nasprotno! Drug drugega so prekašali v tem, da so čimprej zbežali iz dežele in da so klicali na pomoč tujino, da jih invazija tujcev ščiti pred razjarjenim ljudstvom. Njihovo vrednost in »plemenitost« njihovega značaja je vsakdo lahko preštudiral v emigrantskih nasebinah v Koblencu, Bruslju itd.

Ta nasprostava med luksurom in bedo, ki so se pojavljala v življenju 18. stoletja tako močno, so opisali vsi zgodovinarji velike revolucije prav dobro. Treba je pa poudariti še eno potezo, ki je važna zlasti sedaj na predvečer ruske revolucije in važna za onega, ki proučuje stanje kmetov na Ruskem.

Beda ogromne mase francoskih kmetov je bila brez dvoma strašna. Ta beda

nihi temeljih zgradil stavbo, ki bo oznanjevala naš napredek na vseh poljih javnega življenja.

To delo ni lahko. In če ne bodo pri tem delu pomagali javni nameščenci, katerim so poverjeni tako važni državni posli, ne bo nikdar dovršeno. Toda v takšnem stanju, v kakršnem so sedaj državni nameščenci, pač ne bodo šli z radostjo na to delo in izvršili ga bodo površno, navidezno. Govorniki na naših protestnih shodih niso govorili le praznih fraz in votlih groženj, ko so opominjali državo, da bide 12. ura, ne, te ugotovitve so bile dobro preiščene in do pičice resnične. Novoizvoljeni ljudski mandatarji naj ne pozabijo naših opominov, a naše organizacije naj ne pozabijo, da čas bliskoma hiti.

Brezprimerna krivica.

Ko je bil predsednik našega »Udruženja« v zadevi naših, za polovico prikrajšanih osebnih doklad pri ministru prosvete, izjavil je ta, da noče te zadeve predložiti ministrskemu svetu, ker v primeru, da bi se nam izplačale polne doklade, bi dohodki učiteljske družine presegali plačo visokih uradnikov s fakultetno kvalifikacijo in da ne mara ustvarjati takega »nerazmerja« (česarvno so danes naši uradniki s fakultetno izobrazbo ravno tako slabo plačani kot drugi). Neverjetno naziranje!

To bi bilo torej »nerazmerje«, ako bi dva duševna delavca skupaj prejemale več plače kakor eden sam! Da se pa ohrani ravnotežje, smemo me, z državnimi nameščenci poročene učiteljice, prejemati samo polovico onih dohodkov, ki jih imajo neporočene ali pa učiteljice - žene, kojih možje niso v državni službi in s tem že itak bolj situirani. Zakaj pa ne bi žene onih višjih uradnikov s fakultetno izobrazbo ustvarjale tega ravnotežja s tem, da z duševnim ali drugim delom tudi prispevajo k dohodkom svojih soprogov? Nerazmerje je to, ako ima služkinja večje dohodke kot učiteljica, rokodelca, delavec, hlapec več kot visokošolski profesor, ne pa, če dva zaslužita več kot eden. Tako razmerje naj bi se skušalo odpraviti.

Toda ni še bilo dovolj krivice! Vsi državni nameščenci so prejeli sedaj stana-

je naraščala ves čas za vlade Ljudevita XIV. v enaki meri, v kakršni so naraščali izdatki države in kolikor bolj se je dvigalo razkošje gospode. Zlasti okoliščina, da je bil del plemstva v resnici že ruiničan, a je prikrival svojo revščino z luksuznimi navadami, in je zato izmozgaval kmete do krvi in zahteval od njih vedno večje dajatve, to okoliščino je treba upoštevati. Kmetje so morali izpolnjevati svoje dajatve do pičice in graščinski oskrbniki so jih terjali z neprimerno krutostjo. Ubobožanje enega dela plemstva je povzročilo, da je postalo plemstvo v razmerju proti svojim tlačanom pohlepna buržuazija, ki pa ni bila sposobna, da bi našla druge viře za svojo obogatitev nego izkoriščanje svojih predprav kot preostankom iz najhujših časov fevdalizma.

Žetev leta 1774. je bila slaba, primanjkovalo je kruha. V aprilu leta 1775. je izbruhnil upor. V Dijonu se je polastilo ljudstvo hiš monopolistov; uničilo jim je pohištvo in porušilo mline. Pri tej priliki je izgovoril mestni poveljnik — eden izmed onih zastopnikov lepe, rafinirane kulture, o kateri govori Taine s takim spoštovanjem — one usodepolne besede ljudstvu, besede, ki so jih med revolucijo tolikokrat ponavljali: »Trava že poganja, pojdite na travnike in se napasite!«

rino, sicer samo malenkosten prispevek, ki zdaleka ne dosega tega, kar stanovanje v resnici stane. Me, žene državnih nameščencev, zopet nič. Prišlo je popolnoma nepričakovano, ker dotična naredba nikjer ne omenja, da bi bile me izvzete. Morebiti je vzrok slična mahinacija, kakor pri maksimiranju draginskih doklad upokojencev, katero so zakrivile podrejene oblasti s svojim povpraševanjem in državno računovodstvo s svojim samolastnim tolmačenjem zakona.

Dokaz, kako da je nelogično in krivično tako postopanje, je v tem, da dobivajo stanarino tudi vsi oni, ki imajo brezplačna službena stanovanja, dalje one učiteljice, ki so žene veleposestnikov, trgovcev, bančnih uradnikov, advokatov ter učiteljice, ki bivajo doma pri svojih starših in tudi take, ki rabijo svojo plačo samo za luksuzne izdatke.

Ako bi šla učiteljica, ki je žena državnega uradnika, v pokoj, bi dobivala stanarino, ako je mož vpokojen tudi, a dokler delata dva — tako dolgo nič. Enako je z dnevniciami.

Popolnoma pravilno je, da dobivajo tudi te stanarino, ker stanarina ni miloščina, ampak del zaslužene plače ter je po novem zakonu tudi zaračunjena v pokojnino. A tem bolj vnebovpijoča je krivica, ki se godi nam, to je krutost, ki nam jemlje ves pogum in zaduši v nas vsako iskrico idealizma, vsako vero v pravičnost in dobro voljo naše vlade.

V dokaz nezaslišane krivice naj služijo sledeči podatki: Učiteljica, ki je žena državnega nameščenca in ki služi krog 20 let, je napram prej omenjenim tovarišicam prikrajšana za 19 Din dnevno, to je 570 D mesečno, starejše pa kar za 24 Din dnevno, to je 720 Din mesečno, torej nekaj manj kakor za polovico svojih prejemkov.

Storile smo vse, kar se sploh da storiti, pisale in pošiljale peticije na vse strani, obrnile se do vseh naših organizacij, zainteresirale poslance itd., a vse zaman.

Opetovano pozivamo naše organizacije, da se z vso vneto zavzemajo za nas, da zastavijo vse svoje sile v odpravo teh krivic. To, kar sta svojčas dosegla »Lehrerbund« in »Zveza štajerskih učiteljev« v našo obrambo pod nemško, nam sovražno vlado v štajerskem deželnem zboru, to menda ne bo nemogoče tudi našim organizacijam v domači državi. Ako pa ne bodo imele dovolj moči, da bi nas obvarovale takih krivic, potem so postale brezpomembne in naj so še tako idealno zasnovane in imajo še tako idealen program.

Učiteljica.

Uboga Slovenija!

Nad vse zanimiv članek z naslovom »Lažni budžet« prinaša letošnja 12. številka »Učiteljskega tovariša«. Ta članek bi morali ponatisniti vsi slovenski listi, predvsem dnevnik, da bi sleherni človek v Sloveniji spoznal, kako se nas hoče tudi na prosvetnem polju izstradati. Vsa slovenska javnost bi morala protestirati, ko se jej hoče okrniti najprimitivnejše kulturno sredstvo — osnovno šolstvo in ko se ogroža obstoj vsega ostalega šolstva. Če bo proračun za prosveto za Slovenijo še nekaj let takšen, kakršen je letos, bomo zopet doživeli dobo, ki je bila pred 100 leti v naših krajih, ko je v vsaki vasi znal morda le en prebivalec čitati in pisati.

V naslednjem priobčujemo zgoraj omenjeni članek, ker izpopolnjuje sliko našega bednega stanja. Članek se glasi: »Izvoljena je nova nar. skupščina.

Najvažnejša pravica narodne skupščine je dovoljevanje vsakoletnega budžeta. To pa je obenem njena najvažnejša dolžnost, za katero nosijo poslanci odgovornost pred narodom.

Načelo pri sestavljanju proračunov, bodisi društvenih, občinskih ali državnih, mora biti, da se pri izdatkih upoštevajo vse obtoječe potrebe ter se zneski za nje preliminirajo v najvišje verjetni izmeri, pri dohodkih pa se vzamejo najnižji sigurni zneski. Ako se pri tem pokaže primanjkljaj, se morajo iskati novi viri dohodkov: pri društvu zvišanje članarine, pri občini in državi novi davki. Le na ta način je mogoče vzdržati budžetno ravnovesje v proračunski dobi.

Pri sestavljanju državnega budžeta za leto 1922/23. se žal ni postopalo po tem načelu. Poznamo natančno le en del državnega budžeta: **proračun izdatkov za prosveto v Sloveniji. Ta je ena sama velika laž!**

Deloma je število profesorjev, učiteljev in uradnikov v proračunu manjše kakor število faktično z dekretom nameščenih; deloma so njihovi prejemki v proračunu nižji, kakor jim pristojajo po zakonitih predpisih: nekatere postojanke so v proračunu kratkomalo izpuščene, druge pa določene z naravnost smešno nizkimi zneski. V proračunu ljubljanske univerze je 44 rednih profesorjev: 10 po 9000 Din., 21 po 7500 Din., 13 po 6000 Din.; pred sprejetjem budžeta pa je bilo nameščenih 48, in sicer 20 po 9000 Din., 18 po 7500 Din in 10 po 6000 Din. Izpuščeni so v proračunu 3 univerzitetni konceptni uradniki, ki so bili nameščeni že leta 1920. Za 4 višje šolske nadzornike je preliminarna plača 20.000 Din.; faktične plače pa so bile pri treh po 7000 Din., pri enem 5500 Din., skupaj 26.500 Din. V proračunu ni bilo predvideno, da se v jeseni nastavijo novi učitelji, ki pridejo iz učiteljskih. Za učila 12 državnih srednjih šol v Sloveniji je v proračunu smešna vsota 6000 Din., za neobvezne predmete (petje, stenografija itd.) v proračunu ni kritja, za draginske doklade prosvetnih nameščenecv v Sloveniji je v proračunu blizu 12 milijonov dinarjev manj, kakor znašajo po zakonjenih naredbah. Itd., itd.

Kaj je posledica tega? Proračun je zakon in zakoni se morajo izvrševati. Zaradi tega bi se morali odpustiti iz službe vsi oni, ki niso v proračunu: le en mesec po začetku nove proračunske dobe bi smeli še prejemati svojo plačo.¹

V prejšnji kraljevini Srbiji se je to tudi prakticiralo neizprosno in učitelji so na ta način izgubili svojo službo in si potem iskali nov poklic. Šole so se zapirale, druge so vegetirale z nedovoljnimi sredstvi in zmanjšanim številom učiteljev.

Pri nas se letos vobče še ni postopalo po krutem »finansijskem zakonu«. Le pouk neobveznih predmetov na srednjih šolah se je uknil, učitelji-voditelji ne dobivajo svojih nagrad za vodstvene posle, kateheti, ne svojih honorarjev za verski pouk, učitelji ekskurendnih šol in učiteljice ročnih del ne svojih potnin. Prvotno se abiturijenti učiteljskih niso mogli nastaviti, potem pa se je tudi tu našel izhod.² Vobče se prosvetno delo nadaljuje še precej nemoteno. Toda za kakšno ceno? Ne-

¹ Drugim bi se morale plače reducirati na zneske, ki so v proračunu dovoljeni.

² Pričelo se je s silo goniti učiteljstvo v pokoj in čakalo se je, kdaj kdo umre, da so novinci lahko dobili plačo.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Fr. P. Zajec
optik

Ljubljana, Stari trg 9.
Velika zaloga vsakovrstnih ščipalcev,
očal, daljnogledov, toplomerov, baro-
metrov i. t. d.

T. EGER

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Specijalna trgovina pravih roč-
nih čipk (klekianih in fillet.)

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

K. Jurman

optik - specijalist

Ljubljana,

Šelenburgova ul. 2.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Manufakturna in modna trgovina

J. Kostevc

Ljubljana, Sv. Petra c. 4
priporoča svojo bogato zalogo za
spomladansko sezijo.
Cene solidne, postrežba točna.

Priporoča se

T. Grošel

Trgovina z delikatesami.
Ljubljana, Poljanska cesta 7.

Priporoča se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.
ki ima po zmernih cenah v zalogi pi-
sarniške, šolske in risalne potrebščine,
poslovne in trgovske knjige, bloke itd.
Razmnoževalne priprave.

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana,
Pred Škofijo številka 19.

Najnižje cene!

Solidna in točna postrežba!

Popravila, preobleke.

Simon Klimanek

prvovrstni krojaški modni atelje
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Solidna in točna postrežba.

15% popust vsem javnim nameščencem.

Plačilni obroki po dogovoru.

Najbolja

zobna
krema

DIVADENT

dobi se
povsod.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdba ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

„TEXTILIA“

trgovska in industrijska delniška družba

LJUBLJANA.

Delniški kapital z rezervami Din. 4.000.000

Telefon 177.

Brzjavlj.: Textilla.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavnica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Cekovni račun št. 10.599. Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana. Tel. fon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.
PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptui, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokožencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.

Ustanovljeno leta 1912.

Ivan Pakiž

Ljubljana, Stari trg št. 20.

Velika zaloga vsakovrstnih stenskih in
žepnih preciznih ur ter zlatnine in
srebrnine.

Na debelo! Na drobno!

„Pri nizki ceni“ **IGN. ŽARGI**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in mod-
nim blagom ter perilom in kravatami
na debelo in drobno.

Največja zaloga potrebščin za
krojače in šivilje.

Velika izbira otroških vozič-
kov, dvokoles in šivalnih
strojev po ceni.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravo za emajliranje
ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozič
šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

Tvrdba Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
priporoča najboljšo šivalno
stroje „Gritzner“, potrebščine
za šivilje in krojače, modno
blago in galanterijo.

G. Čadež

trgovina klobukov in mod-
nega blaga za gospode in
dečke

Ljubljana, Mestni trg

Tvrdba

Kunstek & Pleterski

Ljubljana, Vodnikov trg 5

priporoča v nakup usnje in
usnjate izdelke.

Članom Nabavljalne zadruge
javnih nameščencev popust 1

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.